

Information til dyrlæger om ny screeningsundersøgelse for CEM

Fra den 1. februar 2021 tilbyder SSI en ny screeningsundersøgelse for contagiøs equine metritis (CEM) - <https://www.vetssi.dk/analyseoversigt/c/9361>. Formålet med undersøgelsen er at overvåge forekomst af sygdommen i hestepopulationen i Danmark. Ved at indføre testen, ønsker SSI at styrke bekæmpelse af CEM gennem en kontrolleret, periodisk undersøgelse af dyr forud for begyndelsen af avlssæsonen.

Herunder følger information om analysen og vejledning til prøveindsendelse.

1. Rekvisitionsblanket til CEM-screening

- Der er udarbejdet en rekvisitionsblanket til bestilling af CEM-screeningsundersøgelse. Blanketten findes på <https://www.vetssi.dk/-/media/arkiv/projekt-sites/vetdiagnostik/rekvirering-af-analyser/blanketter/blanket-vet-contagis-equin-metritis-cem-9096-9360-9361.pdf?la=da>
Det er muligt at udfylde blanketten enten elektronisk eller manuelt. Alle informationer om den indsendte prøve bedes oplyst i blanketten. En rekvisitionsblanket kan anvendes til prøver fra op til tre heste. Hvis der udtages prøver fra flere heste, skal der indsendes flere rekvisitionsblanketter.

2. Udtagelse af prøver til CEM-screening

- SSI anbefaler, at der udtages prøver fra disse lokaliteter: hos hopper fra fossa clitoridis og sinus clitoridis, samt fra cervix uteri (i diøstrus) eller uterus (ikke-drægtige dyr); hos hingste fra, urethra, sinus urethralis, fossa glandis og præputium, evt. også sæd.
- **Hver lokalitet podes med en separat podepind.** Der anvendes kun almindelige bomuld-podepinde. Anvendelse af transportmedium (kulsvaber) ved screeningsundersøgelsen frarådes, da det kan forsinke analysen.
- Til CEM-screeningsundersøgelse er det muligt at poole op til tre prøver fra samme dyr, og teste dem med en enkelt test. For prøver, som ønskes undersøgt i pool, placeres podepinde i det samme plastrør med skruelåg uden væske. For prøver som ønskes undersøgt særskilt, placeres podepinde i separate rør uden væske.
- Rørene mærkes med hestens navn/ID. Hvis prøver fra flere dyr pakkes i én forsendelse, er det vigtigt at sikre, at mærkater med hestens ID forbliver på rørene. Det vil ikke være muligt at foretage undersøgelse af prøver, som ikke kan spores til et bestemt dyr.

3. Forsendelse af prøver

- Prøverne indsendes sammen med udfyldt "CEM screening" rekvisitionsblanket. Forsendelse sker enten med almindelig- eller kurerpost, efter ejerens/dyrlægens valg.
- Prøverne sendes til: Veterinær Diagnostik
Statens Serum Institut
PDC, bygn. 85
Artillerivej 5
2300 København S
- Pakkelabel hentes på denne adresse (sæt kryds ved "bakteriologi, parasitologi og mykologi): <https://www.vetssi.dk/-/media/arkiv/projekt-sites/vetdiagnostik/rekvirering-af-analyser/ssi-pakkelabel.pdf?la=da>

4. Analyse og besvarelse af CEM-screening sager

- CEM-screeningsundersøgelsen er baseret på den samme laboratorieanalyse som almindelig, diagnostisk CEM undersøgelse, som er en real-time PCR.

- CEM-screeningstesten er planlagt til at køre en gang ugentligt. Derfor er det vigtigt, at hesteejere indsender prøver til CEM-screening i god tid forud for planlagt bedækning/inseminering. I tilfælde af tidspres, tilbyder SSI CEM-undersøgelse med hurtigbesvarelse til almindelig kostpris som gælder for en diagnostisk undersøgelse, og hvor prøverne undersøges separat (631,- kr. per prøve, eller 1703,- kr. for test af op til 4 prøver fra samme hest).

5. Pris for CEM-screening

- CEM-screeningsundersøgelse tilbydes til en særdeles favorabel pris på 356,- kr. +moms per PCR-reaktion.
- Med muligheden for at poole op til tre svaber *fra det samme dyr*, og undersøge dem i en enkelt PCR-reaktion, vil en typisk screening af en hoppe koste 356,- kr. og en hingst 712,-kr. Det er muligt at analysere prøverne enkeltvis, om end det vil koste mere end undersøgelse af poolede prøver. Valget af analyse i pool eller enkeltprøve undersøgelse indikeres ved afkrydsning på rekvisitionsblanketten.

6. Projektstøttet opfølgning på Islandske heste

- Hvis en **Islandsk hest** testes positiv for CEM, vil vi kraftigt opfordre til, at der følges op med yderligere prøvetagning og dyrkningsbaseret analyse som led i et projekt støttet af Hesteafgiftsfonden og Dansk Islandshesteforening.
- Prøveudtagningen skal ske på en lidt anderledes måde, idet der (i) skal bruges kulsvabere i transportmedie, (ii) der vil også udtages prøver fra heste i kontakt med den positive hest, (iii) heste må IKKE være behandlet med antibiotika inden prøveudtagningen, og (iv) forsendelse skal ske med kurér så den er fremme på SSI indenfor 48 timer. Denne ekstra prøvetagning og analyse støttes økonomisk af projektet.
- For yderligere information, se hjemmesiden for Dansk Islandshesteforening. Kontakt evt. SSI på ysan@ssi.dk eller brko@ssi.dk for detaljer om prøvetagning og forsendelse.

7. Kontakt for yderligere spørgsmål

- Øystein Angen
E-mail: ysan@ssi.dk
T (direkte): 3268 8175
T (mobil) 4172 9694